

Signe Riisalo
Sotsiaalministeerium
Suur-Ameerika 1
15172 Tallinn

Teie 17.12.2021 nr 1.2-2/171-1

Meie *kuupäev digitaalalkirjas* nr 1-3/135-1

Soodustingimustel vanaduspensionide ja väljateenitud aastate pensionide seaduste muutmine

Austatud minister,

Olete Eesti Tööandjate Keskliidule kooskõlastuseks saatnud soodustingimustel vanaduspensionide seaduse ja väljateenitud aastate pensionide seaduse muutmise seaduse eelnõu (edaspidi „eelnõu“). Tunnustame ministeeriumit selle eest, et eelnõule eelnes pikk ja põhjalik sotsiaalpartnerite kaasamine ning eelnõule eelnes ka väljatöötamiskavatsus.

Eelnõu kohaselt kaotatakse hiljemalt aastaks 2036 soodustingimustel vanaduspensionid ja väljateenitud aastate pensionid (edaspidi koondnimetajaga „sooduspensionid“). Tööandjate hinnangul on see vajalik reform, mida on liiga kaua edasi lükatud. Nõustume seletuskirjas toodud põhjendustega, et sooduspensionid lähtuvad vananenud ühiskonnakorraldusest ega toeta inimeste konkurentsivõimet tööturul.

Tehnoloogia on edasi arenenud, inimeste hoiakud muutunud ja töökohad muutunud ohutumaks. Riik ja tööandjad on palju vaeva näinud ja investeerinud, et töö tegemine oleks ohutu. Tööandjad kulutavad seadusega ette nähtud tööohutust tagavate meetmete peale igal aastal miljoneid eurosid. Samuti on riik ja tööandjad loonud erinevaid võimalusi, et vajadusel ümber õppida. Samal ajal väheneb tööealiste inimeste osakaal rahvastikus kiiresti, pannes tööealistele üha suurema ülalpidamis- ja maksukoormuse. Nendes tingimustes on vastutustundetu ja arusaamatu lähtepunkt, et inimene võib tervistkahjustavat või perspektiivitu ametit pidada, kuni ta pole enam seda võimeline tegema ja jääb siis varakult tööturult eemale. Tänapäevasem eesmärk on hoopis kauem tööturul püsida ning teha turvalist, perspektiivikat, huvitavat ja hästi tasustatud tööd. Arvestades, et tööturu olukord ja tehnoloogia areng võimaldavad tervise kadumist üsna hästi ennetada ning iga inimene on tööturul vajalik, on sooduspensionide kaotamine möödapääsmatu samm.

Eelnevast tulenevalt on küsitav ka eelnõuga antav pikk üleminekuaeg, mispuhul jätkuksid reformile vaatamata sooduspensionidest tulenevad täiendavad kulud maksumaksjale 2067. aastani. Meie hinnangul pole veel hilja eelnõukohasel erialal alles tööle asuvale või ka 5 aastat erialal töötanud inimesele sisendada, et seda ametit tingimata pensionieani pidada ei saa. Ka kõigi teiste ametite esindajad on pidevalt sunnitud juurde või suisa ümber õppima. Tööturul on kõige tähtsam, et

õppimisest saaks harjumus. Seda praegused soodus- ja eripensionid või neid alal hoidnud maailmavaade ei ole soosinud.

Eelnevast tulenevalt toetame teie edastatud eelnõud.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Arto Aas

Tegevjuht